

# **CENTRUM PRE DETI A RODINY V SEREDI**

## **PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY**

**Podľa §1 Vyhlášky 103/2018 MPSVaR SR**

## **Náležitosti programu centra pre deti a rodiny**

a)

### **Kontaktné údaje centra:**

**Adresa:** A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sered'

**Tel:** 031 789 22 29

**e-mail:** socialne@cdrsered.sk

### **b) adresa miesta výkonu opatrení**

A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sered'

Kasárenská 4648, 926 01 Sered'

Profesionálne náhradné rodiny vykonávajú starostlivosť v mieste pobytu

Ambulantná a terénna forma - OC Jaspark, sídl. Jas 936/5 , Galanta

### **c), d),e) účel, druh a forma vykonávaných opatrení v centre**

#### **Účel centra:**

#### **Centrum je zriadené v zmysle § 45 ods. 1 zákona na účel vykonávania:**

- pobytových opatrení - podľa § 45 ods. 1 písm. a)
- ambulantné výchovné opatrenia - podľa § 45 ods. 1 písm. b)
- opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovaniu a opakovaniu krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí a porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodových problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahov (§45, ods. 1, písm. c)

#### **Druh vykonávaných opatrení:**

##### **Centrum vykonáva:**

- pobytové opatrenia súdu
- pobytové opatrenia na základe dohody
- ambulantné výchovné opatrenia - podľa § 45 ods. 1 písm. b)
- iné opatrenia: opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa (podľa §45, ods. 1, písm. c)

## Forma vykonávania opatrení:

Centrum vykonáva opatrenia:

- pobytovou formou
- ambulantnou formou
- terénnou formou

## Podľa zamerania centra centrum vykonáva ambulantnou a terénnou formou :

- opatrenia podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa, to znamená:
  - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách (§ 11 ods. 2 písm. a, § 11 ods. 2 písm. b, § 11 ods. 2 písm. c) – min. počet hodín **10**, max. počet hodín **30**
  - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii (§ 11 ods. 3) písm. b) bod 1)- min. počet hodín **10**, max. počet hodín **40**
  - odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa (§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2)- min. počet hodín **10**, max. počet hodín **60**
  - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch (§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3)- min. počet hodín **10**, max. počet hodín **30**
  - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností (§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4) – min. počet hodín **10**, max. počet hodín **60**
  - vykonávanie ambulantných výchovných opatrení, § 73 ods 6 písm c), to znamená:
  - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe (§ 12 ods. 1 písm. d)) – min. počet hodín **10**, max. počet hodín **60**
  - uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine) – min. počet hodín **10**, max. počet hodín **40**
  - vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia (§ 37 ods. 4 zákona o rodine) – min. počet hodín **10**, max. počet hodín **30**
  - poskytuje sociálne poradenstvo mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti (§ 73 ods. 6 písm. e) min. počet hodín **10**, max. počet hodín **60**
  - Opatrenia na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti podľa § 44a ods. 1 písm. a) poskytnutie alebo zabezpečenie poskytnutia sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva a podľa § 44a ods. 1 písm. b) bod 1 na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov- min. počet hodín **10**, max. počet hodín **40**
  - poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách §11 ods.3 písm. d, min. počet hodín **10**, max. počet hodín **60**

### **Centrum informuje o vyťažnosti pre vykonávaní jednotlivých opatrení a odborných metód práce:**

- informácie o aktuálnej vyťažnosti pre vykonávaní jednotlivých opatrení a odborných metód na svojej internetovej stránke [www.cdrsered.sk](http://www.cdrsered.sk)
- informácia pozostáva z aktuálne voľných kapacít vhodných na prijatie rodiny do ambulantnej a terénnej starostlivosti, v prípade plných kapacít, uvádza aj predpokladaný dátum uvoľnenia kapacity

### **f) opis cieľovej skupiny centra**

#### **Cieľová skupina centra:**

#### **Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre:**

- **dieťa na základe:**
  1. dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  2. požiadanie dieťaťa,
  3. rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia , o uložení výchovného opatrenia
- **plnoletú fyzickú osobu:**

ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa,

#### **Pri dobrovoľných pobytoch pre:**

- **dieťa na základe dohody** , max. celkový počet detí na dobrovoľný pobyt sú dve a budú umiestnené na samostatnej skupine s deťmi umiestnenými na základe súdneho rozhodnutia

#### **Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou a terénnou formou pre:**

- **dieťa :**
  1. na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  2. základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
  3. základe písomnej dohody s centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu, alebo
  4. na požiadanie dieťaťa,
- **plnoletú fyzickú osobu podľa § 44a,**
- **rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,**
- **mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.**

Centrum poskytuje svoje služby pre klientov, ktorí sú štátnymi občanmi SR a predovšetkým z Trnavského, Nitrianskeho a Bratislavského kraja.

**g) dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre , ak centrum vykonáva opatrenia podľa § 47, § 48, § 59ods.1písm. a)prvého bodu alebo tretieho bodu alebo písm. b) až d)**

- centrum vykonáva pobytovú formu v 4 samostatných skupinách a 2 špecializovaných samostatných skupinách pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti , ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti. Podmienky skupiny si vyžadujú, aby prijaté dieťa bolo **schopné fungovať v otvorenom systéme centra.**
- centrum môže s ohľadom na špecifické potreby dieťaťa neprijíť dieťa na **pobytovú formu** v prípade:
  1. naplnenia celkovej kapacity centra alebo kapacity na dobrovoľné pobyty detí ( max. 2 miesta)
  2. naplnenie kapacity profesionálnych náhradných rodín
  3. potreby špecializovanej starostlivosti, ktoré centrum neposkytuje – napr. telesné postihnutie, závislosť na návykových látkach, pod.
  4. duševná porucha bez predchádzajúcej odbornej diagnostiky
  5. neovládania slovenského jazyka u školopovinných detí
  6. maloletého dieťaťa bez sprievodu
- centrum neuzatvorí písomnú dohodu alebo ukončí vykonávanie opatrení **ambulantnou a terénnou formou** v prípade:
  1. vyčerpania stanoveného počtu hodín určených na výkon opatrení touto formou
  2. jazykovej bariéry – ak dieťa, rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, neovláda slovenský jazyk
  3. porušenie podmienok dohody zo strany rodiča, alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa
  4. nevykonávame opatrenia, ak centrum nedisponuje personálnym zabezpečením pre výkon opatrení ambulantnej a terénnej formy
  5. nevykonávame opatrenia, ak centrum nemá zabezpečené priestorové vybavenie pre výkon ambulantnej a terénnej formy

**h) celkový počet miest v centre a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou vo viacerých budovách centra ,počet miest v jednotlivých budovách centra**

Celková kapacita centra je 74 klientov:

Pobytové opatrenie sa vykonáva:

1. v hlavnej budove na A. Hlinku 1139/11 v 4 samostatných usporiadaných skupinách s kapacitou 10 detí na samostatnú skupinu. **Celkovo:40**
2. v budove na Kasárenskej ulici v 2 špecializovaných samostatných skupinách pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti s kapacitou 7 detí na skupinu. **Celkovo:14**
3. V 3 bytoch pre mladých dospelých s kapacitou 4 mladí dospelí na byt. **Celkovo: 12**
4. V 4 profesionálnych náhradných rodinách s kapacitou 2 deti na rodinu. **Celkovo: 8**

**i) opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra ,a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu,**

**3.2.1 Hlavná budova** (3-podlažný objekt): Centrum pre deti a rodiny Sereď , A. Hlinku 1139/11, 926 01 Sereď

1. NP – administratívna časť a vedenie centra, spoločné priestory centra
2. a 3. NP – 4 bytové jednotky s rodinným charakterom výchovy

Dispozičné riešenie (vnútorné) :

**1.NP** (spoločné a administratívne priestory centra): 1 miestnosť pre špeciálnych pedagógov, 1 miestnosť pre psychológov, snoezelen miestnosť, počítačová miestnosť + knižnica, miestnosť pre vedúceho úseku starostlivosti o deti, komunikačná chodba, miestnosť pre sociálnych pracovníkov, archív, 2 kancelárie (pre hospodárku, účtovníčku, personalistku), spoločenská miestnosť, kancelária riaditeľa centra.

**2 NP: samostatne usporiadaná skupina č. 1-**, obývacia miestnosť, jedáleň, kuchyňa, špajza, WC pre zamestnancov, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre dievčatá , kúpeľňa a uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre chlapcov, miestnosť pre vychovávateľov, 4 izby pre deti (2 dvojlôžkové a 2 trojlôžkové).

**-samostatne usporiadaná skupina č. 2-** obývacia miestnosť, jedáleň, kuchyňa, špajza, WC pre zamestnancov, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre dievčatá, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre chlapcov, miestnosť pre vychovávateľov, 4 izby pre deti (2 dvojlôžkové izby a 2 trojlôžkové).

- **samostatne usporiadaná skupina č. 3-** obývacia miestnosť, jedáleň, kuchyňa, špajza, WC pre zamestnancov, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre dievčatá, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre chlapcov, miestnosť pre vychovávateľov, 4 izby pre deti (1 jednolôžková -3 trojlôžkové).

- **samostatne usporiadaná skupina č. 4-**, obývacia miestnosť, jedáleň, kuchyňa, špajza, WC pre zamestnancov, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre dievčatá, uzamkývateľná kúpeľňa a WC pre chlapcov, miestnosť pre vychovávateľov, 4 izby pre deti (1 jednolôžková -3 trojlôžkové).

Každá dieťa má na izbe k dispozícii polohovateľnú posteľ, komodu, skriňu na osobné veci, policu, stoličku, písací stôl, lampičku.

**Dva byty mladých dospelých** sa nachádzajú v areály Centra pre deti a rodiny v Seredi na A. Hlinku 1139/11 a pozostávajú z dvoch bytových jednotiek, ktoré tvoria jednu budovu. Budova sa skladá z dvoch samostatných vchodov do bytov a súčasťou samotných bytov sú :

- 4 miestnosti zložené z obývacej miestnosti , dve izby s dvoma posteľami, dvoma nočnými stolíkmi a dvoma skriňami na šatstvo, kuchyne a uzamkývateľnej kúpeľne s WC, chodba so vstavanou skriňou.

**Ďalší 3- izbový byt pre mladých dospelých** sa nachádza na ulici Cukrovarská č.4705 /23 v Seredi.

Byt pozostáva z 2 izieb kde sú 2 postele, vstavaná skriňa, stolík , kuchyňa spojená s obývacou miestnosťou , WC, kúpeľňa , chodba, technická miestnosť.

**Vonkajšie prostredie:** záhrada s altánkom vhodná na grilovanie, športové ihrisko, priestor s preliezkami.

### **Centrum pre deti a rodiny na Kasárenskej ulici pozostáva z dvoch obytných budov:**

**Budova 01** (väčšia) – predstavuje zrekonštruovanú budovu, skladá sa z prízemnia, z podkrovia podzemného podlažia (pivničné priestory) prepojené schodiskom.

**Prízemie** pozostáva z kuchyne, obývacej miestnosti, sociálnych zariadení: WC pre zamestnancov, uzamkývateľné WC zvlášť pre chlapcov a dievčatá

**Podkrovie** pozostáva z 5 spální pre 7 detí (2 spálne po 2 deti, 3 spálne po jednom dieťati),izby sú zariadené štandardným zariadením, uzamkývateľné kúpeľne a WC zvlášť pre

chlapcov a pre dievčatá, miestnosť pre zdravotnú sestru , psychológa+ špeciálneho pedagóga, snoezelen miestnosť.

Budova 01 a budova 02 sú prepojené spojovacou chodbou.

**Budova 02** predstavuje zrekonštruovanú jednopodlažnú budovu pozostávajúcu z obývacej miestnosti, miestnosti pre vychovávateľa, troch izieb pre deti ( 2 izby po 2 deti, 1 izba s 3 deťmi) , kuchyne, uzamkývateľnej kúpeľne a WC zvlášť pre chlapcov a pre dievčatá.

Každá dieťa má na izbe k dispozícii posteľ, komodu, skriňu na osobné veci, policu, stoličku a písací stôl.

V týchto budovách sú zriadené 2 špecializované samostatné skupiny pre deti s osobitnou starostlivosťou , ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti.

**Vonkajšie prostredie:** záhrada s ihriskom, preliezkami, altánkom a s krbom.

Na úschovu predmetov vo všetkých budovách je možné využiť uzamkývateľné skrine a trezor.

**j) počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odbornú pomoc alebo činnosť podľa § 49ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení tejto odbornej pomoci alebo činností inými odborníkmi,**

**Samostatne usporiadané skupiny(pobytová forma) :**

- 1. samostatne usporiadaná skupina**
  - 2 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa a 1 vychovávateľ so SŠ vzdelaním
  - 3 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním
- 2. samostatne usporiadaná skupina**
  - 2 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa a 1 vychovávateľ s SŠ vzdelaním
  - 3 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním
- 3. samostatne usporiadaná skupina**
  - 2 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa, 1 vychovávateľ s VŠ I .stupňa
  - 3 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním
- 4. samostatne usporiadaná skupina**
  - 3 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa
  - 3 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním

**5. špecializovaná samostatná skupina pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti**

2 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa , 1 vychovávateľ s SŠ vzdelaním, 1 vychovávateľ s VŠ vzdelaním I .stupňa  
4 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním

**6. špecializovaná samostatná skupina pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti**

2 vychovávateľa s VŠ vzdelaním II. stupňa, 1 vychovávateľ s VŠ vzdelaním I. stupňa a 1 vychovávateľ s SŠ  
5 pomocní vychovávateľa s SŠ vzdelaním

**4 profesionálni rodičia -** 2 - SŠ vzdelanie

1- VŠ II. stupňa

**Odborní zamestnanci:**

vedúca úseku starostlivosti o deti s VŠ vzdelaním II. stupňa  
2 sociálne pracovníčky s VŠ vzdelaním II. stupňa a 1 sociálna pracovníčka s VŠ vzdelaním I. stupňa  
3 psychológovia s VŠ vzdelaním II. stupňa  
2 špeciálni pedagógovia s VŠ vzdelaním II. stupňa

**Ambulantná a terénna forma:**

2 sociálni pracovníci s VŠ vzdelaním II. stupňa  
2 psychológovia s VŠ vzdelaním II. stupňa

**Ostatní zamestnanci:**

riaditeľ s VŠ vzdelaním II. stupňa  
personalista a mzdár s SŠ vzdelaním  
ekonóm s SŠ vzdelaním  
1 hospodár s SŠ vzdelaním a 1. s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa  
údržbár s SŠ vzdelaním

**Odbornú špeciálno - pedagogickú činnosť vykonáva CPP :**

Pri psychologickom vyšetrení sa spravidla používajú tieto metódy:

- diagnostika osobnosti – štandardizované dotazníkové metódy, projektívne metódy, pozorovanie
- diagnostika inteligenčných schopností (štandardizované metódy ako WISC-III, SB-IV a iné podľa potreby, veku dieťaťa a predchádzajúcej diagnostiky)

- diagnostika čiastkových schopností – napr. koncentrácia pozornosti, pamäťové schopnosti, zrakové vnímanie, sluchové vnímanie
- celková anamnéza – vývin dieťaťa od narodenia až do momentu vyšetrenia (zdravotný stav, ochorenia, operácia, úrazy, odborná starostlivosť, materská škola, školy – zmeny, prospech a pod.)
- ďalšie oblasti diagnostikuje podľa potreby a dôvodu príchodu, resp. čo sa ukáže počas vyšetrenia

Špeciálny pedagóg (ak má k dispozícii psychologické vyšetrenie) pokračuje v činnosti s tým, že sa zameriava na konkrétne zistené oslabenia – napr. ťažkosti v čítaní, písaní, zrakovom a sluchovom vnímaní, v matematických schopnostiach a pod., následne v spolupráci so psychológom navrhuje ďalšie opatrenia (v škole, v domácom prostredí), prípadne aj individuálne začlenenie. Špeciálny pedagóg spravidla využíva rôzne štandardizované metódy na zistenie úrovne čítania, písania, vnímania – niektoré oblasti sa prekrývajú aj so psychologickou diagnostikou.

S deťmi, kde bola zistená nejaká diagnóza alebo ťažkosti, sa ďalej môže pracovať – psychoterapia, reedukačné cvičenia na odstránenie rôznych ťažkostí v čítaní/písaní, stimulačné programy pre predškolákov, prípadne sa odporúča aj práca na škole (ak má škola školského psychológa alebo špeciálneho pedagóga).

#### **k) opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra alebo špecializovaným programom centra,**

Oboznámenie sa uskutočňuje prostredníctvom informačnej nástenky, informačných letákov, brožúr, internetovej stránky Centra pre deti a rodinu (ďalej len CDR). Prostredníctvom rozhovoru pri prvom kontakte sociálny pracovník CDR oboznámi klientov o službách centra slovne alebo prostredníctvom elektronickej prezentácie. Program centra je zverejnený na webovom sídle CDR. Oboznámenie klienta s programom prebehne do 7 dní od jeho prijatia.

#### **Postup pri prijatí dieťaťa do centra**

Maloleté dieťa, ktoré prišlo do nášho zariadenia, prijíma sociálna pracovníčka, psychológ a vychovávateľ. Optimálna je prítomnosť vychovávateľa, ktorý bude mať dieťa v osobnej starostlivosti. Pre zabezpečenie čo najlepších podmienok prijatia dieťaťa a pre zmiernenie jeho nepriaznivej situácie, sprevádzame dieťa počas nasledujúcich aktivít, v období prvých dní po príchode:

- *Pred príchodom dieťaťa sa rozhodne, na ktorú samostatne usporiadanú skupinu bude dieťa umiestnené*
- *Ešte pred príchodom má dieťa pripravenú posteľ, skriňu, písací stolík, poličku*

- *Do 48 hodín psychológ centra vykonáva 1 intervenciu (stretnutie) s klientom*
- *Veku primerane sú dieťaťu podané informácie o vychovávateľovi, ktorý ho bude sprevádzať na skupinu a podá mu základné informácie o centre .Podanie základných informácií o organizácii pracovného dňa a víkendov.*
- *Následne sprevádzanie dieťaťa na skupinu, odovzdanie pripraveného darčeka, pre menšie deti hračky*
- *Oboznámenie dieťaťa s izbou, na ktorej bude bývať, následne sprevádzanie po spoločných priestoroch skupiny (obývacia izba ,jedáleň s kuchyňou, kúpeľňa, WC)*
- *V prípade potreby uskutočnená hygiena maloletého dieťaťa*
- *Sprevádzanie dieťaťa po budove, prvotné zoznámenie so zamestnancami centra*
- *Spoločné predstavenie deťom zo skupiny*
- *Ponúknutá pomoc zo strany starších detí*
- *Spoznávanie a práca s dieťaťom, jeho zdravotný stav, záujmy, rodinná anamnéza, jeho úspechy v živote a v škole*
- *Oboznámenie dieťaťa s okolím centra*
- *Zistenie aktuálnych veľkostí šatstva a obuvi, spoločný nákup dieťaťa s vychovávateľom, súčasne je nákup príležitosťou dieťa lepšie spoznať a navzájom si budovať vzťah*
- *Spoločná vychádzka, podanie informácií o hlavných budovách, ako obchod, kultúrny dom, obecný úrad, kostol, autobusové zastávky a pod.*
- *Informovanie dieťaťa o školskom zariadení, ktoré bude navštevovať – materská škola, základná škola, OU, SOU, SOŠ, SŠ*
- *Vyhotovenie fotografie dieťaťa do albumu ako spomienka na príchod do centra - „Knihy života“, či na cestovný preukaz*
- *Po prípravných aktivitách sprevádzanie dieťaťa do príslušného školského zariadenia sociálnym pracovníkom*

### **Návštevný poriadok centra:**

#### **Určenie času :**

- *deti v pobytovej forme od 16,00 do 18,00 hod. návšteva rodičov a blízkych osôb prebehne po dohode s vychovávateľom alebo sociálnym pracovníkom (v pracovné dni) a počas sviatkov a víkendov návštevy budú prebiehať v hodinách od 12.00 hod do 18,00 hod. Návšteva je povinná prispôbiť sa programu centra po dohode s vychovávateľom.*
- *ambulantná forma : pondelok - piatok od 8:00 do 16:00 v priestoroch ambulancie*

Povinnosti zo strany klienta: hygiena, bez prítomnosti omamných a psychotropných látok a alkoholu , správanie bez prítomnosti agresívnych prvkov . V prípade príchodu do centra návštevu ohlásiť vopred telefonicky na telefónnom čísle samostatne usporiadaných skupín

- v prípade výskytu infekčného ochorenia návštevy nie sú povolené,
- v prípade nesplnenia daných povinností zo strany klienta mu dieťa nebude vydané a v prípade ochorenia dieťaťa sa návšteva neuskutoční.

*V priestoroch a v areály centra je fajčenie zakázané .*

V prípade pobytu dieťa v domácom prostredí žiadateľa: vznikne dohoda o pobyte v domácom prostredí. Po prvý krát musia byť preverené podmienky v domácnosti žiadateľa a dieťa vyjadrí svoj súhlas/ nesúhlas v domácom prostredí. Následné vyplýva povinnosť , ohlásiť pobyt najneskôr do 12,00 hod. utorka každého týždňa sociálnemu pracovníkovi vopred. Vznikne dohoda medzi centrom a rodičom/rodinným príslušníkom/blízkou osobou/kľúčovou osobou. Žiadateľ si prevezme dieťa proti podpisu s tým, že musí dodržať náležitosti uvedené v dohode ( čas príchodu a odchodu, miesto pobytu, zabezpečenie ochrany zdravia dieťaťa počas pobytu)

**Kto prijíma** – deti v pobytovej forme – návštevy prijíma službukonajúci vychovávateľ

**Kde sa stretnutie odohrá** – prvé stretnutie sa odohrá v návštevnej miestnosti. Pri opakovaných návštevách sa môže stretnutie uskutočniť aj v priestoroch samostatnej skupiny, v prípade priaznivého počasia sa stretnutie odohráva v areály centra alebo po dohode s vychovávateľom mimo centra.

**Fungovanie pošty:** vedenie knihy došlej a odoslanej pošty s tým, že dieťa môže napísať list biologickej rodine a príbuzným, kľúčovým osobám, priateľom, úradom písomne alebo elektronicky a naopak.

**Spôsob zapojenia spolupracujúcich subjektov, kto a akým spôsobom.:**

spolupráca s úradmi, súdmi, PZ, predškolskými zariadeniami a školskými zariadeniami, zdravotníckymi zariadeniami, odbornými lekármi, pedopsychiater, psychiater, a inými špecializovanými zariadeniami.

Komunikáciu zabezpečujú pracovníci centra a to osobne, emailom, poštou, telefonicky.

**I) opis odborných metód práce s dieťaťom , jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra,**

- Psychológ ponúka :
  - štúdium dokumentácie a analýza údajov, vypracovanie plánu psychologickéj práce s klientom a jeho vyhodnotenie, vypracovanie psychologických správ;
  - pozorovanie, rozhovor, anamnéza a analýza spontánnych produktov klientov;
  - psychologická diagnostika: sebaopisovacie techniky, pozorovacie techniky, analýza spontánnych produktov, testové metódy (vývinové škály; inteligenčné testy a súbory; testy špeciálnych schopností, znalostí a zručností; neuropsychologické batérie a

metódy; projektívne metódy; kresebné techniky; dotazníkové metódy; objektívne testy osobnosti; posudzovacie škály);

- skupinové a individuálne intervencie: sociálno - psychologický výcvik (tréning sociálnych a komunikačných zručností), príprava na osamostatňovanie, sprevádzanie adaptačným procesom, komunitné stretnutia, príprava na premiestnenia klienta do zariadení a na pobyty, terapeutické vedenie, smútkové poradenstvo, relaxačné cvičenia, modelovanie a hranie rolí, hrové techniky, projektívne techniky;
- prevenčné aktivity – prevencia drogových závislostí, prevencia sexuálneho zneužívania, prevencia sociálno – patologických javov, prevencia obchodovania s ľuďmi a iné prevenčné aktivity podľa aktuálneho stavu a potrieb klientov;
- krízová intervencia;
- práca s rodinou a príbuznými (napr. sanácia rodiny), príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť, poradenstvo profesionálnym rodičom.
- Sociálny pracovník - metóda zmierňovania konfliktov (uzemnenie), práca s rodinou, rozhovor stretnutie rodinného kruhu a prípadová konferencia, pracovné stretnutia, pozorovanie, návšteva v rodine, pomoc pri prekonávaní rodinných kríz, sprevádzanie významnými životnými udalosťami, podpora pri procese NRS, NOS a poradenstvo PR
- Špeciálny pedagóg / liečebný pedagóg– špec.- ped. dg., individuálna práca s dieťaťom, pomoc pri učení, pomoc pri príprave projektov, odborné rady pre vychovávateľov, prevencia špecifických porúch učenia (dyslexia, dysgrafia .....)
- Vychovávateľ – rozhovory na tému aktuálneho stavu dieťaťa, učenie sebaobsluhy, finančnej gramotnosti, učenie hygienickým návykom, zásadám etiky a etikety, príprava na vyučovanie, zabezpečenie fungovania chodu samostatnej skupiny a zásad slušného správania. Sledovanie školskej dochádzky a komunikácia so školskými zariadeniami. Rozhovory s biologickou rodinou a príbuznými, ktorí prichádzajú na návštevu za dieťaťom. Komunitné stretnutia s deťmi.
- Príprava na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti
- na účely prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti sa zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, ktorého súčasťou je najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia a najmenej jeden sociálny pracovník s magisterským titulom v odbore sociálna práca,

a) poskytnutie základných informácií o:

- o psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
- o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa,

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti zameraný na:

- o identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
- o vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
- o prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
- o komunikačné zručnosti,
- o rozvoj výchovných zručností,
- o riešenie záťažových situácií v rodine,
- o spoluprácu v tíme odborníkov.

c) po ukončení prípravy je vypracované zhodnotenie prípravy, ktorého súčasťou je

najmä:

- o zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- o zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

Príprava na profesionálnu náhradnú starostlivosť sa uskutočňuje podľa záujmu , v termínoch, ktoré sú uvedené na webovej stránke centra.

Centrum a spolupracujúce subjekty pri odbornej práci centra pri ambulantnej, terénnej a pobytovej forme sa zapájajú do spolupráce s úradmi- prípadové konferencie ,

s kuratelou, školou, s centrom CPP prostredníctvom konzultácií, návštev, v písomnej forme a telefonickej forme, konzultáciami s lekármi.

#### **n) opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách,**

Plán výchovnej práce s dieťaťom sa vykonáva mesačne spolu s dieťaťom a odborným tímom. Zameriavame sa na špecifické potreby dieťaťa, vzdelávanie, správanie, voľnočasové aktivity, kontakty a spolupráca s rodinou a priateľmi a organizáciami mimo centra, psychomotorickými zručnosťami, návykmi, seba obslužnými činnosťami. Deťom od 14-17 rokov vytyčujeme ciele na osamostatňovanie sa. Tento plán sa vyhodnocuje po mesiaci do 5. dňa nasledujúceho mesiaca – vychovávateľom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti. Plán vytvára vychovávateľ spolu s dieťaťom , ktoré má dieťa v osobnej starostlivosti. Ciele sa prispôbujú veku

a mentálnej úrovni dieťaťa. Zreteľ sa kladie na zdravý životný štýl, vzdelávanie, správanie a voľnočasové aktivity. Tento plán výchovnej práce s dieťaťom platí aj pre špecializované samostatné skupiny pre deti s osobitnou starostlivosťou, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti.

**PROGRAM DŇA SAMOSTATNEJ USPORIADANEJ SKUPINY POČAS PRACOVNÉHO TÝŽDŇA :**

<b>6.30 - 7.00</b>	Budíček, ranná hygiena
<b>7.00 – 7.30</b>	Raňajky, upratovanie izby, obliekanie do školy
<b>7.30 – 7.40</b>	Odchod do škôl
<b>8.00 – 14.00</b>	Školské vyučovanie, obed v školskej jedálni , príchod do centra , odpočinok
<b>14.00 – 16.00</b>	Príprava na vyučovanie , krúžky , olovrant
<b>16.00-18.00</b>	Práca s OT, osobné voľno, pomoc v domácnosti
<b>18.00-19.00</b>	Večera , zhodnotenie dňa s deťmi
<b>19.00-20.00</b>	Osobné voľno, individuálne činnosti , hry
<b>20.00-22.00</b>	Osobná hygiena, príprava lôžok, oblečenia do školy, poriadkové práce, sledovanie TV
<b>od 22.00</b>	Nočný klúd

**PROGRAM DŇA SAMOSTATNEJ USPORIADANEJ SKUPINY POČAS VÍKENDU A PRÁZDNIŇ :**

<b>8.30-9.00</b>	Budíček, ranná hygiena
<b>9.00-9.30</b>	raňajky
<b>9.30-12.00</b>	Hĺbkové upratovanie bytu, pomoc pri príprave stravy, pranie,
<b>12.00-13.00</b>	Obed, upratanie kuchyne a jedálne
<b>13.00-15.30</b>	Osobné voľno, rekreačné činnosti, aktivity skupiny, návštevy rodičov, príprava do školy
<b>15.30-16.00</b>	olovrant
<b>16.00-18.00</b>	Osobné voľno, príchody detí z biologických rodín
<b>18.00-19.00</b>	Večera, zhodnotenie dňa
<b>19.00-20.00</b>	Individuálne činnosti, hry, balenie detí na internát
<b>20.00-22.00</b>	Osobná hygiena, príprava lôžka, oblečenia do školy, poriadkové práce, sledovanie TV ,
<b>Od 22.00</b>	Nočný klúd

**p) uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni , počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou,**

**Ambulantná forma:**

Stránkové dni		
<b>Pondelok</b>	<b>8:00 – 12:00</b>	<b>12:30 - 16:00</b>
<b>Utorok</b>	<b>8:00 - 12:00</b>	<b>12:30 - 16:00</b>
<b>Streda</b>	<b>8.00 - 12.00</b>	<b>12:30 - 16:00</b>
<b>Štvrtok</b>	<b>8:00 - 12:00</b>	<b>12:30 - 16:00</b>
<b>Piatok</b>	<b>8:00 – 12:00</b>	<b>12.30 -16.00</b>

<b>Sobota</b>	-	-	-
<b>Nedeľa</b>	-	-	-

**Terénna forma:**

**pondelok- piatok ( podľa naplánovaného harmonogramu)**

**g) opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou,**

Vyhodnocovanie plánu sociálnej práce s biologickou rodinou :

- vychádza z cieľov a úloh dohodnutých na prípadových konferenciách, ktorá sa uskutočňuje do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do zariadenia. Súčasťou tvoria termíny a vyznačené osoby, ktoré zodpovedajú za priebežné vyhodnotenie plánu – spolupráca s obcou, s kuratelou. Plán sa vytvára v spolupráci s úradom práce sociálnych vecí a rodiny 2x ročne a následne sa vyhodnocuje. Tvorba plánov prebieha v spolupráci s : SPO a K, obce, rodina a centrum. Za sociálny plán a jeho vyhodnotenie je zodpovedný sociálny pracovník centra. Vyhodnotenie účelnosti plánu sa uskutoční na stretnutí so zástupcom SPO a K na pôde centra alebo orgánu SPO a K.
- plán psychologické starostlivosti –vytvára sa na kalendárny rok, vyhodnotenie sa uskutočňuje k 31.12 a k 30.6. príslušného roka. Vytvára ho psychológ centra na pôde centra. Spôsob vytvorenia plánu je uskutočnení na základe aktuálnych potrieb dieťaťa.
- plán špeciálno – pedagogickej starostlivosti –vytvára sa na kalendárny rok, vyhodnotenie sa uskutočňuje k 31.12 a k 30.6. príslušného roka. Vytvára ho špeciálny pedagóg centra na pôde centra. Spôsob vytvorenia plánu je uskutočnení na základe aktuálnych potrieb dieťaťa.
- plán výchovnej práce s dieťaťom – tvorí vychovávateľ , PR spolu dieťaťom, vytvára sa od 1.1 do 31.12 kalendárneho roku. Vyhodnocuje sa 2x do roka a to k 30.6. a 31.12. Je vyhodnotený vychovávateľom alebo PR.
- IPROD – tvorí ho plán výchovnej práce s dieťaťom, plán sociálnej práce s biologickou rodinou, plán psychologické starostlivosti, plán špeciálno – pedagogickej/ liečebnej starostlivosti . Vyhodnotené sú 2 krát ročne .
- plán vykonávania opatrení ambulantnou formou a terénnou formou

**r) podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť ,kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery,**

- športové a kultúrne vyžitie – detské ihriská, cukrárne, posilňovne, kino, deti sa zúčastňujú akcií usporiadaných mestom Sereď , hudobné podujatia, amfiteáter, divadlo , futbalové zápasy, ...

- centrum ponúka, futbalové ihrisko, šmýkačky, aktivity v multifunkčnej spoločenskej miestnosti , knižnica, herňa, bazén, športové podujatia, gril party pre deti a zamestnancov centra, prednášky a besedy, kultúrne podujatia, vystúpenia v spolupráci s výchovou na rôznu tematiku Vianoc, Jozefovskej zábavy, reprezentácia mesta prostredníctvom vystúpení.

Vierovyznanie je prípustné slobodne akéhokoľvek druhu, avšak možnosti sú obmedzené. V blízkosti sa nachádza evanjelická cirkev, chrám rímskokatolíckej cirkvi. Na školách sa vyučuje rímsko - katolícke náboženstvo.

**s) opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám , pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,**

Špecializované oddelenie – pedopsychiatria v Senici, v Trnave, neurológia Trnava , odborné ambulancie v Galanta, Trnave, Bratislave , Pezinku

Centrum sprostredkováva zdravotnú starostlivosť v ordináciách detských obvodných lekárov v Sereďi na Poliklinike PROCARE Sereď a špecializovaných ambulanciách obdobne na poliklinike PROCARE Sereď

- Všeobecná ambulancia
- Gynekologická ambulancia
- Stomatologická ambulancia
- Interná ambulancia
- Ambulancia tuberkulózy a pľúcnych chorôb
- Chirurgická ambulancia
- Ortopedická ambulancia
- Neurologická ambulancia
- Očná ambulancia
- Kožná ambulancia
- Psychiatrická ambulancia
- Logopedická ambulancia
- Ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie
- Pracoviská FBVL
- Rádiologické oddelenie
- Ambulancia dentálnej hygieny
- Ambulancia akupunktúry
- Endokrinologická ambulancia

PNR si zdravotnú starostlivosť zabezpečuje sám v mieste trvalého bydliska.

Podľa zákona 576/2004 §6 ods. 1 písm. b/ v súvislosti s rozhodovaním o zdravotných úkonoch detí v zariadeniach netreba, aby rodič alebo iný zákonný zástupca súhlasil – ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu v danom zariadení, zariadenie je oprávnené o tejto veci rozhodnúť v plnom rozsahu. Ak je dieťaťu nariadené pobytové opatrenie súdu v danom zariadení. Zariadenie je oprávnené o tejto veci rozhodnúť v plnom rozsahu.

**t) opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa § 55 zákona „pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre,**

#### **V meste Sered'**

- MŠ
- ZŠ v Seredi
- ŠZŠ
- Gymnázium
- OA

V blízkom okolí:

#### **Galanta**

- Stredná odborná škola obchodu a služieb, technická, Esterházyovcov,
- Gymnázium

#### **Hlohovec**

- Stredná odborná škola,
- Spojená škola
- OA

#### **Trnava**

- GOS- Ferka Urbánka
- Stredná priemyselná škola dopravná
- Stredná odborná škola automobilová – Coburgova
- Stredná priemyselná škola stavebná
- Stredná zdravotnícka škola
- Stredná odborná škola elektrotechnická
- Stredná odborná škola polytechnická
- Stredná priemyselná škola
- Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku
- Stredná škola obchodu a služieb

Po ukončení stredoškolského štúdia môže dieťa pokračovať na vysokoškolskom štúdiu v Trnave, Bratislave, v Nitre.

### **Mojmírovce**

- Odborné učilište internátne

Centrum zabezpečuje vzdelávanie klientov iba v slovenskom jazyku . Personál centra rovnako disponuje so znalosťami slovenského jazyka.

Od 15. roku sa vytvára plán osamostatňovania dieťaťa s tým, že mladí dospelí po nadobudnutí plnoletosti odchádza na základe dohody o pobyte mladého dospelého v centre, bývať na byt mladých dospelých. Sledujeme ich prospech a dochádzku. V predmetnom byte vykonávame pravidelné kontroly poriadku a hygieny, tiež kontroly stavu potravín, financií a dodržiavania povinností ukotvených v dohode (večierka, prebývanie cudzích osôb a požívanie alkoholu). Viď príloha dohoda o poskytovaní ubytovania mladému dospelému.

Horeuvedené písm. s/ a t/ sa vykonáva podľa individuálnych potrieb, zručností dieťaťa a splnení potrebných náležitostí.

*Centrum vie zabezpečiť plnenie školskej dochádzky len v školách s vyučovacím jazykom slovenským.*

### **u/ Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre**

Deti sú oboznamované so svojimi právami v rámci výchovno - vzdelávacích aktivít v samostatne usporiadaných skupinách a prostredníctvom skupinových komunít s odborným tímom.

Opis práv dieťaťa a iných plnoletých osôb pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre. Práva vychádzajú z Dohovoru o právach dieťaťa :

- právo na súkromie,
- právo na zachovanie identity,
- právo na rozvoj,
- právo na vzdelávanie
- právo na voľný čas, rekreáciou a kultúrnu činnosť,
- právo na meno a štátnu príslušnosť,
- právo na spájanie rodín,
- právo na názor dieťaťa,
- právo na slobodu svedomia, myslenia a náboženstva,
- právo na ochranu súkromia,

- právo na prístup k vhodným informáciám,
- právo na ochranu pred zneužívaním a zanedbávaním,
- právo na adopciu,
- právo na zdravie a zdravotnícke služby,
- právo na sociálne zabezpečenie

Okrem horeuvedených základných práv dieťaťa vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, zákonov, dohovorov a deklarácií, majú deti v centre aj ďalšie nadväzujúce práva, a to :

- právo k prístupu k internetu a právo používania služobného telefónu na uskutočňovanie kontaktu s rodinou alebo blízkymi osobami a právo používania súkromného telefónu, ak ho dieťa má v držbe. Centrum nezodpovedá za stratu a poškodenie vlastných mobilných telefónov detí (nad 15 rokov) , pokiaľ nie sú uschované zamestnancom centra. Dieťa, ktoré má vlastný mobilný telefón ho nenesie do základnej školy, tí ktorí navštevujú stredné školy majú mobilný telefón so sebou. Dieťa po príchode zo školy si najskôr splní svoje povinnosti a svoj mobilný telefón má k dispozícii od 16,00 do 20,00 hod. Potom mobilný telefón deti odovzdajú vychovávateľovi z dôvodu prípravy na spánok a kvôli nerušeniu nočného klúdu. Prístup na internet v centre majú zabezpečený od 7.00 do 19.30 hod.

Na špecializovaných samostatných skupinách pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti , ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti majú mobilné telefóny k dispozícii deti po príchode zo škôl najviac na dve hodiny denne, z dôvodu predchádzania zhoršenia ich psychického stavu. Kontakt s rodičmi je ošetrovaný zo služobného mobilného telefónu, ktorý sa nachádza na skupine a môžu z neho volať 3x do týždňa. Rodičia môžu kontaktovať dieťa denne od 16,00-19,00 hod. na číslo služobného telefónu v samostatne usporiadanej skupine.

- právo dieťaťa na tvorbe IPRODU
- právo kultúrneho vyžitia,
- právo samostatnej vychádzky,
- právo stretávať sa s rovesníkmi mimo centra,
- právo na prístup ku korešpondencii,
- právo anonymného vyjadrenia svojho názoru prostredníctvom schránky dôvery : V prípade sťažností, nespokojnosti a otázok môžu deti využiť schránku dôvery anonymného charakteru. Môžu sa tam vkladať aj návrhy, pripomienky, nápady. V prípade potreby deti majú k dispozícii kontakty na orgány chrániace záujmy dieťaťa. Formou pošty, internetom, telefonicky
- Komisárka pre deti- t. č. +421950439342,+421232191691 email : info@komisarkapredeti.sk , Verejný ochrana práv- info linka +421232363701, +421232363702 email: [podnet@vop.gov.sk](mailto:podnet@vop.gov.sk),
- Linka detské istoty : 116111, email : info@ldi.sk

- deti majú k dispozícii neustály kontakt s vychovávateľom. Môžu sa obrátiť na psychológa a sociálneho pracovníka, špeciálneho pedagóga, vedúcu úseku starostlivosti o deti a riaditeľa centra.
- v centre sa predchádza šikanovaniu, kyberšikanovaniu, diskriminácii, sociálnej izolácii, sexuálnemu zneužívaniu, užívania drog a alkoholu, fajčeniu, obchodovaniu s ľuďmi, formou prevenčných skupín, komunit, prednášok so zamestnancami centra a erudovanými odborníkmi

**Opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre :**

- právo telefonického kontaktu s dieťaťom- rodič dostane k dispozícii číslo služobného telefónu na ktoré môže dieťaťu zavolať.
- právo osobnej návštevy dieťaťa v centre- v prípade ak príde rodič pod vplyvom alkoholu a iných omamných a psychotropných látok, bude mu zamedzený kontakt s dieťaťom,
- právo na informácie ohľadne o aktuálnom psychickom, fyzickom a sociálnom vývine dieťaťa,
- právo rodiča prebrať si dieťa na pobyt do svojej domácnosti, po splnení podmienok centra a orgánu sociálno-právnej ochrany detí.

**v/ Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra.**

**Povinnosti dieťaťa v centre :**

- vstávanie do školy,
- upratanie izby,
- ustielanie postele
- hygiena
- spoločné raňajky
- odchod do školy, príchod zo školy
- pomoc pri príprave stravy
- zapájanie sa do domácich prác
- príprava na vyučovanie, príprava školských pomôcok,
- dodržiavanie času osobného voľna ,
- odovzdávanie mobilných telefónov,

- dodržiavanie nočného klúdu,
- dieťa centra a plnoletá fyzická osoba sú povinní zachovávať pravidlá slušnosti voči zamestnancom centra aj ostatným deťom a dodržiavať vnútorný poriadok,
- dieťa na dobrovoľnom pobyte na základe dohody medzi rodičom, riaditeľom centra a úradom práce, soc. vecí a rodiny – ak si nebude plniť svoje povinnosti a nebude rešpektovať ani prijaté opatrenia, v tom prípade môže byť zrušená dohoda.

Neplnenie si povinností má za následok použitie výchovných opatrení, bližšie špecifikovaných v písm. w.)

#### **Povinnosti rodiča v centre :**

- povinnosť ohlásenia návštev a pobytov v domácom prostredí vopred, telefonicky na t. č. 0317892229 sociálnym pracovníkom. Pobyt je potrebné nahlásiť 3 dni pred jeho uskutočnením,
- povinnosť dodržiavať dohodnuté návštevy,
- povinnosť prísť čisto a slušne oblečený, bez zápachu, upravený, bez prítomnosti, alkoholu alebo iných omamných a psychotropných látok a bez infekčných chorôb ,
- povinnosť prejavovať zamestnancom úctu a rešpekt, bez používania vulgarizmov a akýchkoľvek agresívnych prejavov,
- počas písomného, osobného a telefonického kontaktu s dieťaťom zachovávať zásady slušného správania a nepoužívať vulgarizmy a agresívne formy správania,
- povinnosť rodiča nenavádzať dieťa na porušovanie slušného správania,
- povinnosť informovať centrum o zmene svojho bydliska, pracoviska a iných osobných údajov,
- povinnosť zúčastňovať sa prípadových konferencií a pracovných stretnutí, a iné povinnosti rodičov vo vzťahu k centru a deťom vyplývajúce z programu a požiadaviek centra.

#### V prípade nedodržania povinností vyplývajú nasledovné sankcie:

- rodičovi môže byť upravený kontakt s dieťaťom,
- môže mu byť obmedzený vstup do areálu,
- návšteva môže prebiehať iba pod dohľadom pracovníka centra,
- môže byť privolaná polícia,
- môže byť upravenie pobytov detí v domácom prostredí,
- a iné.

#### **Mechanizmus vytvárania dohôd o pobytach v domácom prostredí :**

Povinnosť vopred nahlásiť dátum pobytu sociálnemu pracovníkovi v centre - do utorka do 12.00 hodiny. Vznikne dohoda medzi centrom a rodičom/rodinným príslušníkom/blízkou osobou/kľúčovou osobou. Žiadateľ si prevezme dieťa proti podpisu s tým, že musí dodržať

náležitosti uvedené v dohode ( čas príchodu a odchodu, miesto pobytu, zabezpečenie ochrany zdravia dieťaťa počas pobytu, dieťa priviesť do zariadenia čisté, upravené a nemôže javiť známky psychickej a fyzickej nepohody) Po odchode rodiča vychovávateľ napíše správu z pobytu dieťaťa a dieťa sa vyjadří ako bolo na pobyte doma. Pokiaľ pobyt neprospeľ dieťaťu, pracuje psychológ v centre s dieťaťom za účelom zistenia príčin, ktoré v dieťaťu vzbudili negatívne pocity.

Výnimky - v prípade výskytu infekčného ochorenia návštevy nie sú povolené. V prípade že skupina má program s deťmi, návšteva sa presúva na iný termín. Pri dobrovoľnom pobyte je nutné preukázať sa vyhlásením o bez infekčnosti, ktoré vydáva lekár.

**w/ taxatívny popis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písm. v ) vrátane času ich trvania a možností prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre nesúhlasia.**

Podľa závažnosti a frekvencie, veku, mentálnej úrovne dieťaťa a aktuálneho psychického stavu vychovávateľ určí adekvátne výchovné opatrenie. V prípade opakujúceho sa porušovania pravidiel, vychovávateľ konzultuje ďalšie výchovné opatrenia v spolupráci s odborným tímom a vedúcou úseku starostlivosti o deti. Pokiaľ nepríde k náprave a stupňuje sa závažnosť priestupkov riaditeľ centra určí ďalšie výchovné opatrenia.

#### **Možné druhy výchovných opatrení :**

- skrátenie osobného voľna ( max. doba trvania 2 týždne)
- vypracovanie projektu na tému súvisiacu s priestupkom,
- obmedzenie používania IT technológií, mobilného telefónu, tabletu, ( max. doba trvania 2 týždne)
- skrátenie doby užívania svojho vlastného mobilného telefónu. ( max. doba trvania 2 týždne)
- povinné sledovanie výchovných dokumentov a následné vypracovanie projektu z napozieraného materiálu.
- zadržanie vreckového v súlade so zákonom podľa bodu x(
- vykonávanie úloh, ktoré zadá vychovávateľ nad rámec bežných povinností ( max. doba trvania 2 týždne)

#### **Motivačné výchovné opatrenia**

- možnosť dlhšej večierky a pozerania TV,
- možnosť návštevy kina,

- výber a kúpa nového oblečenia,
- navrhnuť si program na víkend po dohode s vychovávateľom
- možnosť výberu obľúbeného jedla,
- naplánovať si narodeninovú party, pozvať si kamarátov,
- samostatne ísť na nákup potravín (učenie sa finančnej gramotnosti)
- možnosť výberu večerného filmu alebo TV kanálu,
- a iné.

Výchovné opatrenie by mali vychovávatelia dodržiavať - sú to kľúčové princípy výchovy – individuálny prístup, jednotnosť vychovávateľov a dôslednosť. Horeuvedené výchovné opatrenia sú v súlade so zachovaním práv dieťaťa.

Každé dieťa bolo oboznámené s tým , že po porušovaní pravidiel nasledujú výchovné opatrenia. Ak dieťa nesúhlasí s výchovným opatrením nasleduje:

- sedenie s vychovávateľom a opätovné vysvetlenie , aké mal priestupky a prečo také opatrenie bolo použité
- sedenie so psychológom- rozhovor
- sedenie s odborným tímom + vychovávateľ –môže z toho vyplývať, že dieťa treba preradiť do diagnostického zariadenia za účelom diagnostiky

#### **x/ spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona**

Žiadosť o vyplatenie vreckového je súčasťou návrhu na rozpočet, ktorý sa podáva mesiac vopred na ekonomické oddelenie centra. Ekonomické oddelenie (hospodár centra) následne vreckové poskytne poverenému pracovníkovi samostatnej usporiadanej skupiny v plnej výške. Tento zaznamenáva do evidencie vreckového kedy, koľko, komu vreckové odovzdal s tým, že dieťa podpíše jeho prevzatie za prítomnosti dvoch svedkov, ktorí tento akt rovnako potvrdia svojim podpisom.

#### **Mechanizmus vyplácania vreckového :**

Vreckové sa vydáva 13. dňa v mesiaci, ak výplatný deň je počas víkendu, vreckové sa vypláca v piatok pred víkendom. Vreckové sa môže prerozdeliť na viackrát alebo sa vreckové vyplatí jednorazovo v plnej výške. V prípade, že dieťa nie je schopné samostatne narábať s vreckovým, je vreckové uschované u vychovávateľa resp. u prof. rodiča a ten mu ho odovzdáva po častiach podľa potreby dieťaťa a je mu nápomocný pri jeho využití. Vreckové sa poskytuje v súlade so zákonom § 66 novely zákona 305/2005 Z. z. v zmysle vyhlášky MPSV a R SR č. 643/2008 § 8:

1. 8% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do dovŕšenia 10 rokov veku,

2. 12% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do dovŕšenia 15 rokov veku,
3. 30% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku,

Pokiaľ sa dieťa zdržiava mimo centra (útek), suma vreckového ustanovená na mesiac sa zníži. Suma, o ktorú sa vreckové zníži je prepočítaná podľa počtu dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo mimo centra (pomerná časť).

Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom, primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

PNR dostáva vreckové pre dieťa, na účet, v plnej výške a rovnako im jednorazovo je aj vyplatené proti podpisu dieťaťa.

Na špecializovaných samostatných skupinách s osobitnou starostlivosťou sa vreckové vydáva rovnakým spôsobom ako na samostatných skupinách, avšak deti mívajú vreckové pod dohľadom vychovávateľa.

V prípade dlhodobej hospitalizácie (viac ako 1 mesiac) napr. (psychiatrická liečebňa) vreckové preberie vychovávateľ samostatnej špecializovanej skupiny pre deti s osobitnou starostlivosťou, následne ho eviduje v knihe vreckového, a to takým spôsobom, že úkon odovzdania vreckového potvrdí svojim podpisom ďalší vychovávateľ. Predmetné vreckové je uschované v trezore samostatne usporiadanej skupiny, pod menom dieťaťa, a po príchode dieťaťa mu je proti podpisu odovzdané.

V samostatne usporiadanej skupine odovzdáva vreckové dieťaťu vychovávateľ, ak sa dieťa nachádza v profesionálnej náhradnej rodine, vreckové mu odovzdá profesionálny náhradný rodič.

### **y/ opis postupu v rizikových situáciách a deeskalačné techniky pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre**

#### **Za rizikové situácie s ktorými sa v centre môžeme stretnúť považujeme:**

- ÚTEK dieťaťa (nedovolené opustenie centra) - informovanie vedúceho úseku starostlivosti o deti, zisťovanie skutočnosti kde by sa dieťa mohlo nachádzať, zamestnanec vykoná obhliadku areálu centra, kontaktovanie mestskej alebo štátnej polície do 3 hodín kedy sa dieťa nenavrátilo. Do 24 hodín treba neodkladne dieťa na polícii nahlásiť. T. č. 158
- Úraz dieťaťa - tel. č. 155/112, v prípade úrazu zistenie závažnosti poškodenia, pri drobných poraneniach ošetrovanie poskytne vychovávateľ, zaevidovanie do knihy úrazov, pokiaľ ide o závažnejšie poranenie vyžadujúce lekárske ošetrovanie je nevyhnutné zavolať zdravotnú pomoc alebo v prípade možnosti zabezpečiť lekárske ošetrovanie.

- Útok dieťaťa na iné dieťa, zamestnanca centra, prípadne na inú osobu - zabezpečiť bezpečnosť ostatných detí na skupine, upokojiť dieťa, odobrať dieťaťu predmet, ktorým ohrozuje iné deti alebo zamestnancov, zabrániť dieťaťu v ďalšom útoku, v závislosti od povahy situácie privolať RZP, prípadne políciu, o mimoriadnej udalosti upovedomiť vedúcu úseku starostlivosti o deti, sledovať upokojuvanie dieťaťa, zaznamenať mimoriadnu situáciu po jej odznení do denného hlásenia a knihy úrazov.
- Seba poškodzovanie dieťaťa - službukonajúci zamestnanec je povinný: - upokojiť dieťa, rozptýliť jeho pozornosť, odobrať dieťaťu nebezpečný predmet, podľa potreby a rozsahu poškodenia poskytnúť dieťaťu prvú pomoc, v závislosti od povahy situácie privolať RZP, neodkladne upovedomiť vedúcu úseku starostlivosti o deti, tá následne riaditeľa CDR o mimoriadnej situácii, zaznamenať situáciu do denného hlásenia, ďalšie riešenie príčiny seba poškodzovania dieťaťa odborným tímom centra
- agresívne správanie dieťaťa
  1. *verbálna agresivita* (napr. vulgárne nadávky, vyhrážanie sa, krik)  
Vyhnúť sa hádke a osobného konfliktu s dieťaťom. Pri emocionálnom vypätí dieťaťa sa snažíme pomenovať jeho pocity, ktoré aktuálne prežíva. Nekričíme, nenadáваме, neurážame a nevyhrážame sa zákazmi. Snažíme sa o pokojný tón hlasu. Dávame dieťaťu najavo, že nám nie je ľahostajné, že sa o dieťa zaujímame a že sme preň oporou. Zvládnuť emócie dieťaťa môžeme len za predpokladu, že zvládneme emócie vlastné. K tomu nám pomôže zaujatie stabilného postoja.
  2. *brachiálna agresivita* (napr. udieranie, kopanie, napadnutie, bitie)  
Chránime v prvom rade seba, ostatné deti a agresora pred ublížením. Snažíme sa reálne odhadnúť situáciu, situáciu vyhodnocujeme podľa psychického stavu dieťaťa, jeho verbálnych vyjadrení a cieľov, ktoré sa snaží svojím správaním dosiahnuť. Redukujeme rušivé podnety z prostredia. V prípade akútneho nebezpečenstva privoláme políciu. Bezodkladne informujeme vedúcu výchovy úseku starostlivosti o deti.
- podozrenie zo šikanovania - zisťujú sa príčiny z podozrenia. (viď príloha)
- príchod dieťaťa pod vplyvom alkoholu alebo iných psychotropných látok - v prípade príchodu pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok – zistenie aktuálneho stavu a množstva, zabezpečenie stabilizovanej polohy a zabezpečiť ochranu pred poškodením jeho zdravia, informovať vedúceho úseku starostlivosti o deti, podľa zistených skutočností sledovanie dieťaťa následne po udalosti. Zvýšenie sledovanie stavu dotyčného.
- ochorenie, úraz, akútna hospitalizácia dieťaťa – službukonajúci vychovávateľ poskytne dieťaťu prvú pomoc a následne ak ide o závažné ochorenie, alebo úraz, volá rýchlu zdravotnú pomoc. O vzniknutej rizikovej situácii bezodkladne informuje vedúceho úseku starostlivosti o deti príp. riaditeľa centra. V prípade úrazu službukonajúci vychovávateľ zaznamená úraz v knihe úrazov.

- nehody medzi deťmi – v takomto prípade sa uskutočňujú komunitné stretnutia, zisťujú sa príčiny nezhôd, sedenia so psychológom, námetové hry, zážitkové učenie.
- nehody medzi zamestnancami a deťmi. Vychovávateľ informuje koordinátora skupiny, ktorý zistí rozhodujúce skutočnosti danej nehody a prijme opatrenia na odstránenie, o čom informuje vedúcu úseku starostlivosti o deti. Ak je daný konflikt závažnejšieho charakteru, rozhodujúce skutočnosti zistí vedúca úseku starostlivosti o deti, prijme opatrenia na vyriešenie a odstránenie daného konfliktu a informuje riaditeľa CRD

Vychovávateľ je povinný spísať záznam. Centrum má povinnosť hlásiť mimoriadne udalosti okresnej prokuratúre SR a ÚPSVaR.

## 5 pilierov deeskalácie

- prevencia - predchádzanie napätiu, konfliktu či agresii v správaní
- základné techniky deeskalácia - načúvanie, riadený rozhovor, odvrátenie pozornosti, zrkadlenie, verbálna deeskalácia
- používanie šetrných techník ochrany a techniky bezpečného odchodu- úniku zo situácia ohrozujúcej zdravie a bezpečnosť zamestnanca
- používanie obmedzujúcich prostriedkov v zmysle §10 zákona 448/2008 Z.z. – používa sa len na čas nevyhnutný na odstránenie priameho ohrozenia.
- metodické spracovanie (metodiky, krízové a rizikové plány)

### Deeskalácia a jej techniky:

Deeskalácia je zmierňovanie konfliktu, napätia alebo agresie. Do deeskalácie kladieme na prvé miesto prevenciu. Vedieť zvládať situácie „nekľudu“ má byť základná zručnosť odborného zamestnanca pracujúceho v sociálnych službách. Je to nesmierne dôležité pre vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť všetkých. Verbálne, neverbálne prejavy, fyzické ataky majú rôzne prejavy a dôvody. Môžu to byť prejavy ich zdravotného stavu, zdravotného znevýhodnenia, momentálneho sociálneho stavu. Môže to byť aj prejav, odozva na naše správanie, naše nepochopenie, nevedomosť o spúšťačoch takéhoto správania.

### Najbežnejšie využívané deeskalačné techniky:

1. aktívne počúvanie - počúvať, nerozprávať a neprerušovať dieťa pri vysvetlení daného problému. Nehodnotiť a sústrediť sa na slová dieťaťa a jeho gestá. Aktívne počúvanie realizované i neverbálne a to prikývnutím či udržiavaním očného kontaktu s dieťaťom.
2. verbálna deeskalácia – používanie pokojného a vlúdneho tónu hlasu. Hovoriť jasne, taktne a skôr menej. Vyvarovať sa kritike, sarkazmu či hodnoteniu „vinníka“. Snažíme sa o vyriešenie situácie. Byť úprimný a transparentný.
3. neverbálna deeskalácia – dodržiavať osobnú zónu dieťaťa. Udržiavať primerane očný kontakt. Príliš veľa negestikulovať.

4. empatický prístup – snažiť sa vcítiť do situácie dieťaťa. Rešpektovať pocity druhých a snažiť sa ich pochopiť. Empatia môže byť dieťaťu vyjadrená i verbálne napr. „rozumiem tomu, že táto situácia je pre teba náročná.“
5. preorientovanie sa na inú situáciu – snažiť sa odvieť pozornosť na inú neohrožujúcu tému.
6. odídenie zo situácie – ak sa konflikt nedá upokojiť, niekedy je lepšie odísť zo situácie. Dáva to čas na upokojenie a premyslenie ďalšieho postupu.

Horeuvedené body má centrum rozpracované v :

- prevenčnom manuály pre vychovávateľov- komunikačné zručnosti vychovávateľa v mimoriadnych, špecifických a krízových situáciách
- v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s potrebou osobitnej starostlivosti, ktorá nevyžaduje poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti – komunikačné zručnosti vychovávateľa pri práci s deťmi a dospievajúcimi s duševnou poruchou
- následne v manuály - užívanie návykových látok.
- manuál v prevencii pre vychovávateľov- násilie,
- manuál pre prevenciu a riešenie šikany,
- bezpečnostný plán pre zamestnancov centra pri poskytovaní prvej pomoci.
- manuál na tému typické prejavy dieťaťa s poruchami správania a dieťaťa v odpore – osvedčené prostriedky a metódy ich zvládania.

Postup v oboznamovaní pri riešení rizikovej situácie

1. Vedúca úseku starostlivosti o deti (VUSOD)
2. VUSOD oboznámi riaditeľa centra
3. Všeobecné číslo záchrany - 112
4. Polícia – Mestská polícia – 159
5. Štátna polícia - 158
6. RZP- 155
7. Hasičská záchranná služba – 150

V prípade úrazu v prvom rade voláme 155, v prípade požiaru 150, až potom oboznamujeme nadriadených centra.

01.04.2026

**Prílohy:**

1. BEZPEČNOSTNÝ PLÁN PRE ZAMESTNANCOV CENTRA SEREŽ PRI POSKYTNUTÍ PRVEJ POMOCI
2. PREVENČNÝ MANUÁL PRE VYCHOVÁVATEĽOV
3. MANUÁL K PREVENCIU PRE VYCHOVÁVATEĽOV: NÁSILIE
4. TYPICKÉ PREJAVY DIEŤAŤA S PORUCHAMI SPRÁVANIA A DIEŤAŤA V ODPORE OSVEDČENÉ PROSTRIEDKY A METÓDY ICH ZVLÁDANIA
5. PROBLEMATIKA NÁVYKOVÝCH LÁTOK
6. MANUÁL PRE PREVENCIU A RIEŠENIE ŠIKANY